

Független Magyarország

Egy szám
150
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 144.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JECSS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 3000 K
Negyedévre — — — 8000 K

Egy szám
150
korona

A város élelmezését

teljesen lehetetlené teszi az a körülmény, hogy idgen kereskedő kofák és ezeknek megbízottai minden hétfő áron minden valamire való élelmi cikket összeszednek és elhurokolták Bajáról. Az idgen kereskedők valóság-gal kislík a város közönségét, lehetetlené teszik a téli beszerzést. Az elmúlt szombaton például már kora reggel, hat óra előtt egyetlen kiló paradicsomot bajai fogyasztó nem vehetett. Nagy mennyi égben hoztak a piacra paradicsomot, de már hat óraker levót akarva minden ár melő kósara, levolt fogalva minden valamire való paradicsom, minden élveszhe ő krumpi, minden tojás. Ezek az idegen kofák és bajai megbízottaik sásta módjára lepik el a piacot és rettenetesen felverik az árakat. Paradicsomot a mut hetekben, amikor még keveset hoztak a piacra, kilótért 250 koronáért lehetett kapni, szombaton a húslakot, amit keveset itt hagytak a vidékiek 500 koronáért árusítottak. Ugy tudjuk, hogy van Baján piaci szabályrendelet, mely meghatározza, hogy kofáknak mely órától kezdve szabad bevásárolniok. Ugy tudjuk, hogy ezek a rendelkezések meg nicsenek hatályon kívül heye ve. Ha ennek a rendelkezésnek nem szerezná legnagyobb enerzsiával érvényt, azon ve sük majd magunkat észre, hogy a bajai fogyasztó képtelen lesz a bajai piacról betelelni. Már pedig talán nem lehet tagadni, hogy a baji piac mégis csak elsősorban azért van, hogy onnan a bajai fogyasztók szükségletét fedzhessék. Az idegenek talán csak másodsorban jöhetnek számításba. Aztán még valami: Ne csinájának az idegenek mecserségds drágítást.

Lord Curzon Párisban.

Pá is Lord Curzon látogatása Páncare miniszterelnök-nél pusztán udva iassági tény volt. Londonba való utazása előtt látni óhajtotta a Curzon Póic arét. Lehetséges azonban, hogy ez alkalommal szóba került a jóvátételi kérdés, a Ruhr megszállás problémája, valamint az olaszgörgög viszály is.

Ugron Gábor a külföldi kölcsoaról

Budapest. Ugron Gábor volt beügyminiszter a Hétfői Napló tudósítója előtt hosszabban nyilatkozott a külföldi kölcsoaról és a miniszterelnök genfi utazásáról. Igyz, hogy a kisantant sajtó is igyekszik a magyar kölcsoar elgancsolni, — mondja Ugron — de Anglia és Olaszország jóindulata a

magyar kölcsoar iránt biztosítva van. Nem szabad azonban azt hinní, hogy a kölcsoar máról-holnapra meglesz. Türelmesen kell bevárni a miniszterelnök hazatértét. A magyar társadalomnak ebben a válságos pillanatban kitartónak, egy ségesnek és fegyelmzetinek kell lennie.

Tokió lángokban áll.

Tokió. A földlökések zuhogó e ő mellett szombaton ismétlődtek egész délelőtt. Jokahama lakossága a tengerpartra vonult, ahol az ott horgonyzó hajókon kerestett menedéket. Japán északi részében a táviróvonalak megsrongálódtak. Fokió és Cuzaka között a vasuti közlekedés rendszertelen.

London. Tokió egy része lángokban áll. Sok épület összedült, a várost magát tüztenger veszi körül. A föld rengésnek több emberélet is áldozatul esett.

A görög-olasz konfliktus.

Róma. A Stefáni ügynökség jelentése szerint olasz hivatalos körökben hangozatják annak az edöntetlen kérdésnek fontosságá, hogy a görög kormányának, mely alkotmányellenesen alakult meg és amelyet a többi hatalmak el nem ismertek, van-e joga a Népszövetség elé vinni a görög-olasz konfliktus ügyét és nem köteles e a Népszövetség Görögországot eutasítani.

Róma. A Korfu sziget el foglalása alkalmával leadott ágyulövések által megsebesített egyénekről a nyomozás kideri ette, hogy azok valóban az erőd mögött tartózkodtak és teljesen ellentét-

ben a görögök által terjesztett híreknek a helyórség szállásán voltak a támadás pillanatában és megsebesülésükért csakis a sziget parancsnoka vonható felelőssére.

Radics Londonból levelez zágrábi híveihez.

Zágráb A horvát paraszt párt vezetősége Londonból két levelet kapott, amelyek R dicsőtől származnak és aug. 20-án és 21 én adták fel ötet A levélben Radics közli, hogy beszélgetést folytatott több angol politikus-sal és felvilágosítást adott nekik a horvát viszonyokról,

amelyek irán élénken érdeklődtek. Kiderült a levelekből, hogy Radics még mindig nem talált kapcsolatot a hivatalos angol körökkel.

Belgrádi hírek.

Belgrád. Sándor szerb király feleségével és a román király és királyné ma hétfőn reggel nyári üdölő helyük-ről Belgrádba visszaé keztek. Mária szerb királyné lebetegedését szeptember közepére várják. A román királyi pár addig ez id ig Belgrádban maradnak.

Pasic miniszterelnököt is a közeli napra várják haza Belgrádba. Pasic haza utazása előtt Párisban tárgyalni fog politikai és kormánykörtökkel

Zürichi nyitás: Budapest 003 1/2

Az ébredők ügye.

Budapestre jelentik, hogy Marinovics főkapitány egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a puccskisérlettel kapcsolatos nyomozásról a rendórség még 3-4 napig nem adhat ki semmi hivatalos jelentést, mert a nyomozás még nicsen abban a stádiumban, hogy eredményét a nyilvánosság elé vigyék.

Fővárosi football-eredmények:

MTT—33FC 4:1 (3:1),
UTE—VAC 4:0, FTC—
UTSE 4:0 (3:0), Vasas—
III. ker. 1:0, Törekvés—
BTC 2:2 (2:2).

Ö z s d e.

Mai zürichi nyitás:

Berlin 50 Newyork 55450
Milano 2355 Prága 168750 Buda-
pest 03 1/2 Belgrád 790 Varsó
23 Bécs 00078. osztrák b.
— — Szófia 520 Bukarest 2525
London 2519. Páris 3115

Olasz hangok Magyarországról és a külföldi kölcsön ügyéről.

Rómából jelentik: Benes oszlovaik külügyminiszternek mostani római utja alkalmával az egész olasz sajtó intenzíven foglalkozik Magyarországhoz való és a forrasított külföldi kölcsön lehetőségeivel. Legjellemzőbb az Iden Nationale... sáreikra erről, amely eseményt a következőket írja:

Tudott dolog, hogy a trianoni szerződés különösen terjedési szempontból a békeszerződések egyik legszigorúbbjának mondható. Mivel megfosztotta Magyarországot legelőkelőbb részeitől és egy elvészéshez közelálló, egyen arányú országba törzset csinált belőle. Több mint három millió magyar szakitott el hazájától és szétterjedt a Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia között. Ugyancsak a trianoni szerződés pénzügyi klausulái következtében a magyar probléma lidéncyomása ként nehézedik a duanamenti Európára. Ha tényleg az ére jutott Ausztriának az ötéves szökés és annak gazdasági rekonstrukcióját lehetővé tették, ugyanakkor kell tenni Magyarországgal szemben is. A megoldás itt azonban még mindig kérik és pedig azért, mert az a kimondottan technikai természetű problémát politikai problémává formálta át a bizantizmus. Mind azt megismémondhatjuk, hogy mindent Franciaország utasítására tették. A bizantizmus ugyanis nem tűrheti a saját szempontjai alapján, hogy Magyarország, dacára az elcsúszott csapásoknak, mindig ébren tudta tartani rigoros nemzetpolitikai érzelmeit és állami egységét. Azt szeretnénk, ha Magyarország ép úgy, mint Ausztria, teljesen a Nemzetek Szövetségének elnöksége alá kerülne. A bizantizmus államok ként ép Csehszlovákia az, amely a legmarkánsabb magyarellenes politikát folytatta. Ideje tehát, hogy a helyes tisztánlátás és megértés jöjjön az a képződés, amelyet idősebb időre a bizantizmus mesterségesen táplál, hogy hatalmi vágyait így leplezhesse. A duanamenti államok békéjét meg kell teremteni végre. Ennek azonban elengedhetetlen előfeltétele, hogy Magyarország gazdaságilag talpra álljon. Személyem meg az a játék, amelyet a bizantizmus Franciaországgal mintájára Magyarországgal szemben akar. Qued Iest jovi. Ami Franciaországnak szabad, nem szabad a bizantizmusnak."

Nő az elégedetlenség Burgenlandban. Nincsenek iskolák, nincsenek kórházak.

A utóbbi hónapokban keveset lehetett hallani arról a nyugati sávról, amely a trianoni békeszerződés elszakított Magyarországtól és Ausztriához csatolt. Így azután azt lehetne hinni, hogy ezen a területen, amelyet az osztrák Enns- és Burgenlandnak deklaráltak és Burgenlandnak szenteltek el, rendben mennek a dolgok és általában a megelégedettség. Azonban korántsem így áll a dolog. Ha Burgenlandban nem is működnek hangos irredenta szervezetek, azért a Magyarországhoz való ragaszkodás — főként az intelligencia körében — sokkal erősebb, mint valaha. A németajti parasztság is kezdte belátni, hogy a magyar uralkodás alatt jobban ment a sora, mint most, amikor megfosztották ezt a területet is koláitól, kórházaitól és egészségügyi intézményeitől. Nyugatmagyarországon egy osztrák, Sopron és egyéb központjai, mint Szombathely, Kőrmend, Kőszeg stb. Magyarországnál maradtak és csak az osztrákhoz csatolt Burgenland elvesztése nemcsak eddigi főbb piacok, hanem jóléti intézményeit és iskoláit is. Másik nagy baj az, hogy az Ausztriához csatolt Nyugatmagyarországon csak ugyanevenett székvesztések vannak.

A közlekedés egyenesen kriminális, mivel a nagy vasutvonalak szintén Magyarországnál maradtak. Most tényleg az, hogy milyen szerencsétlen gondolat volt ez a területet földrajzi és közgazdasági szempontokból elszakítani és Ausztriához csatolni,

amellyel semmi közösége sincsen.

Közigazgatásuk anarchizmus. Burgenland Ausztria egyetlen tartománya, amelynek még ma sincsen fővárosa. A kormányzat Savanyutatót székelt néhány requirált világban. A tartománygyűlés azonban nem is tartja ülését. A székhely kérdése még ma sincs eldöntve. Savanyutató kívül Nagycsalló és Kismarton városoknak a székhelyért. A kormányzó-ági hivatalokhoz a maguk részéről leginkább Savanyutatót szeretnék végleges tartományi székhelyül, mivel ennek van a legjobb vasúti összeköttetés Bicsacsé. A helyszere jellemző az, hogy az a gondolat is felvetődött, hogy Burgenland tartomány székhelye Bicsacsé, vagy Bicsacsé helyen legyen.

Ujabbán felmerült az a terv is, hogy Burgenland önállóságát teljesen szüntessék meg és ésszerű résst. A délnyugati, déli résst pedig Szerbiához csatolják. A szlovén tervről is beszél az, hogy az osztrákok maguk sem tudják, mit kezdjenek ezzel a tartománnyal, amely, sok megelégedéssel, annyira exponálták magukat. A lakosság a szlovén sárról hallani sem akar. Ma már nemcsak a magyarok, de a nagyobb számban itt élő horvátok és németek is vissza kívánják a magyar uralmat. Látják gyanúsat hogy Ausztria lépésen rendet teremteni. A osztrák iparosok és földművelők azonban valószínűleg először is a területet.

A város és a gázgyár.

A gázgyár ki akarja használni a város kényeszerhelyzetét. Milliókba kerül az üzem szüneteltetése a gázgyárnak.

A gázgyár a mai napig sem kezdte meg üzemét és még sem lehet tudni, mikor lesz ismét gázvilágítás a bajai utcákon. A gázgyárnak egyelőre eszébe sem jut világítani, a város közösége pedig szünetel a sötétség miatt.

A város vezetősége a gázgyár problémáival súlyos helyzetbe került. A közöség általános véleménye az, hogy a gázgyár mai vezetőségét ki kell helyezni a gázgyárból és vegye a gyereket hátszékre a város. Nagyon természetesen, hogy ez nem olyan egyszerű dolog, mint az első pillanatokban látszik. Ennek az erőszakos lépésnek súlyos következményei lehetnek, de mégis előbb a jobb, ha a gázgyár to-

vábbra is közi magát lehetetlen feltételekkel, meg kell történnie a végleges szüntetésnek. A dolog nem húzódhat már tovább, közeleg a tél és közbiztonsági okokból elszűrendő fontossága, hogy legyen a városban gázvilágítás.

A gázgyár egy elapós ismerősje, aki a gázbiztonság ügyében állandóan részt vett, a gázproblémáról az alábbiakat mondotta el:

— „A gázgyár vezetőségéből megálapítható, hogy ki akarja használni a helyzetet. Most hogy a gázkeresés teljesen a kormányra került a városnak, bizonyára úgy vélekedik a gázgyár, hogy valamit ki fog tudni szerezni a városból. Ezt azonban

ma már nem tartom valószínűnek, mert az engedékenység határára régen túl vagyunk és most már radikálisabb eszközökkel kell a gázkeresést megoldani.

A rendőrhatalóság beleavatkozhat ebbe a kérdésbe, eddig bizonyosan azért nem tette, mert remélhető volt mindaddig a békés meggyezés. Tekintettel arra, hogy közbiztonsági szempontból fontos a gázvilágítás, bizonyosra is vezetjük, hogy a rendőrhatalóság nem fogja támasztani az azt, hogy a város vezetői a téli folyamán világítás nélkül maradjanak.

A városi hatóság periculum viligitatit ígért. Eddig azonban csupán azért nem világított a petróleummal, mert a városi hatóság, hogy a gázgyár előbb utóbb meg tudja a pénzét rekonstruálni és megkezdheti üzemét. Már pedig ebben az esetben a városnak nem lenne szükség a petróleum lámpásokra, melyek horribilis kiadás jelentésnek ma napig.

A gázgyárnak havonta kétszer kell a városnak a gázvilágításra fordított pénzét. Már abból is kitűnik, hogy a gázgyár akar világítani, mivel a városvezetés nem becsülte még el. A városi hatóság havonta kétszer több millióra, amit a várost az állam szüneteltetése alatt meg nem kereshet. A gázgyár és a város között mintegy kiéheztetési harc folyik az hogy melyik lesz a győztes és ma még kétség.

A város a 15 millió szentrendelt. Hat vagon szénre van a városnak, mely ugyan még nem érkezett meg Bajára de az is van. Ez a szénmennyiség elegendő arra, hogy egy hónapig világítsanak vele. Viszont a gázgyár kijelentette, hogy csak akkor van esély a gázvilágítás megkezdésére, ha a városi hatóság három hónapig szüneteltetést fedezni tudja. Tekintettel arra, hogy a városnak ezt az összeget nem áll módjában előteremteni, egyelőre a gázgyáról függ, hogy mikor lesz ismét világítás, hogy mikor látszik be végre a gázgyár, hogy a város közöségét tovább megpolgázza nem lehet.

Az ócska piacon.

Kik vásárolnak viselt ruhát?

Szombat van, hetivásáros nap. Jönnek egymásután a vidéki kecskék, az az étel, magalmak a belváros.

Emegyek a boltok előtt. Egyikben is, másikban is áll a vásár. A ruhaboltok előtt meggyek el. Dagadt bukású kispadák, jóméru polgárok veszik a nagy áru ruhafélt. A földön

a földön (másképp remélek is a j... kerül ki... n... kért... pénzt...

Emeg... az ócska... oda, ahol... hevernek... nyit... nadrag... ki... hástartás... nem... I... vevők... Egy... belétes... áru... érte, hogy... g... id... t... hetett... pesegőre... h... alk... h... Amott... idősebb... eleg... aszony... áru... a... a... b... B... egyik... t... N... t... meg... nek... tudja... nak... venni... nem... s... Van... ho... gyek... De... ide... mert... nap... per... nért, k... kor... pénzt... vett. A...

URANIA M O Z G O B A J A

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állandó raktár és egyed-
 árúsítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

Egy kisebb **családi lakóházat** keresek. Cím a kiadoban

Eladó szélmalom berendezés.
 Nemesnádudvaron levő szélmalom teljes belső berendezése és felszerelése eladó
Metzinger József tulajdonos
 Nemesnádudvar

Uradalomba **kovácsot** keresünk, kizorgalmass munkabíró s így minőségben már működött, melőbbi belépésre Maghivott utköltéséget megértjük. Ajánlatok Ilmszajori gazdaság Bácsalmás címre küldendők.

Allatvásár-tér 17 sz ház **vendéglővel** együtt eladó, amelybe azonnal beköltözhető Bővebbet ugyanott

A középiskolát végzett fiut **szövőgépekhez tanulóul** havi fizetéssel alkalmaz Diamant textilgyár.

TANULÓLÁNY FELVÉTELEK A CORVIN NYOMDÁBAN.

Jó **szemüveget** csak **Majtinszky** ná!
 (Tóth Kálmán szoborral szemben) a bajai Kerületi Munkabiztosító Pénztár szerződött szállítója, a Magyar Látószerek Országos Szövetségének tagjánál **kaphat.**
 Recept utáni kombinált üvegeket legpontosabban becsiszol a javításokat a legjutányosabban készíti el.

Politikai és közgazdasági hírszolgálat
 Laptudósítás a bel és külföldi politikai eseményekről
 Tudósítást adunk az összes bel és külföldi hivatalos közlönyekről, törvényekről, magánforgalmakról s b.
MAGYAR TÁVIRÁTI IRODA R.-T.
 Pécel főljá — Pécel, Széchenyi tér 17 szám I. emelet
 KIRENDELTSÉGEK BAJÁN ÉS MOHÁCSON

Telefonszám: 121. Telefonszám: 121.
 Saját termelésű fával égetett darabos **MÉSZ** Portland CEMENT rotorta **BÜKKFASZÉN** és kátrány fedéllemez állandóan kapható:
Spitzer Illés BAJA, Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Szeptember 5 én, szerdán délután 3 óra 30 tól estig Baján a Nemzeti Szállóban. vagyunk
 Nagy választást hozunk minden fejte elkkos **6 i kalapokból.**
 Kérjük tisztelt vevőinket és hölgyközönséget, hogy őszil téli kalapjikat nálunk szerezzék be
 Mindenféle alakítást, vasatást vállalunk.
 Tisztelettel **Fölker-Tornai** Mohács.

Olcsóbb a tégianál! **Salak és beton-** táblák
 Válaszfalsk kerítések, raktárak és istalók építéséhez alkalmas.
Grünhut Miksa
 Spitzer féle téglák és cement
 Árgyár. Telefon 160.

Ékszer, Brillians, Hamis fogért mindig a legolcsóbbárat **fizeti**
Singer Menyhért Budapest, VII. Rottenbiller-u. 20.

Éjjeli inspekción szept 3 ó szeptember 10 ig reggel 8 óráig és vasárnap délután nyitva **DR. MAKRAY LÁSZLO** ügyvezetőtára

Hirdessen. Független Magyarorságon

Nyomtatott a Corvin-nyomda gyárában Baja (Fodor Károly és Társa)

Kiadó és lapkiadó: a Független Magyarország kiadóvállalat. A kiadóért felelős: Fodor Károly